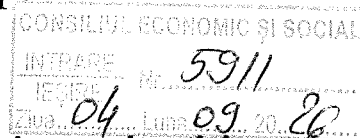

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, „ Legea Iubirii I ”

I. Motivația emiterii actului normativ și descrierea situației actuale

Sistemul educațional preuniversitar din România se confruntă cu o provocare structurală majoră în privința integrării reale și eficiente a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masă. Deși Legea nr. 198/2023 consacră principiul incluziunii, în practică, barierele birocratice, deficitul sever de personal de sprijin (consilieri școlari, logopezi, asistenți didactici), lipsa formării specifice a cadrelor didactice de predare și infrastructura inadecvată transformă de multe ori integrarea într-un proces formal, generând excluziune, suprasolicitare pentru profesori și abandon școlar.

În prezent, normativul de personal încadrează un consilier școlar/logoped la un număr disproporționat de mare de elevi (frecvent peste 500-800 de copii), ceea ce face imposibilă intervenția timpurie. De asemenea, familiile copiilor cu CES sunt supuse unui traseu birocratic anevoios și stigmatizant pentru obținerea certificatelor de orientare școlară de la CJRAE/CMBRAE, timp în care copilul este privat de orice sprijin în unitatea de învățământ.

Prezenta propunere legislativă urmărește transformarea unității de învățământ preuniversitar într-un centru activ de depistare timpurie, prevenție și sprijin educațional intern. Prin instituirea unui traseu educațional integrat — inițiat de cadrul didactic de la clasă, evaluat de consilierul școlar și susținut prin personal de sprijin (asistent didactic, însoțitor permanent) —, responsabilitatea nu mai este transferată exclusiv pe umerii familiei, ci devine o obligație directă a sistemului de învățământ.

Proiectul a fost fundamentat și elaborat cu implicarea directă și sprijinul de specialitate al experților din mediul academic și de cercetare:

- Iulia Georgiana Ursei, specialist în științele educației, doctorand și practician, care a asigurat fundamentarea metodologică și pedagogică a modulelor de formare obligatorie destinate cadrelor didactice;
- Ionuț Marius Ursei, care a coordonat colectarea și centralizarea datelor din teren, furnizând analiza calitativă privind nevoile reale raportate de cadrele didactice și părinți.

II. Impactul socio-economic

1. **Impactul asupra elevilor cu CES:** Garantează identificarea timpurie și accesul la măsuri de sprijin psihopedagogic, spații de reglare senzorială și tehnologii asistive direct în școala de origine, prevenind segregarea și abandonul școlar.

2. **Impactul asupra cadrelor didactice:** Prin introducerea modulelor obligatorii și gratuite de formare continuă (screening primar CES și tehnologii digitale asistive) și prin asigurarea asistenților didactici la clasă (1 asistent la 2-4 elevi cu CES care necesită sprijin), se reduce suprasolicitarea profesorilor de la clasă și crește calitatea actului didactic.

3. **Impactul asupra familiilor:** Elimină condiționarea sprijinului școlar inițial de prezentarea certificatelor administrative administrative/medicale exterioare, reducând costurile financiare, timpul pierdut și încărcătura emoțională cauzată de stigmatizare.

III. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Aplicarea prevederilor prezentei legi implică cheltuieli bugetare suplimentare pentru:

- Înființarea de noi posturi de profesor-consilier școlar și profesor-logoped (prin reducerea normativului la maximum 250 de beneficiari primari);
- Finanțarea posturilor de asistent didactic pentru sprijin educațional și însoțitor permanent;
- Finanțarea programelor naționale de formare continuă prin Corpul Național de Formatori și casele corpului didactic;
- Dotarea camerelor-resursă și a spațiilor de stimulare senzorială.

Finanțarea acestor măsuri se va asigura din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat destinate finanțării de bază și complementare a unităților de învățământ preuniversitar, precum și din fonduri externe nerambursabile (PNRR, Programul Educație și Ocupare). Amânarea intrării în vigoare până la data de 1 septembrie 2027 (Art. II) oferă Guvernului și Ministerului Educației intervalul necesar pentru planificarea multianuală a resurselor financiare și umane.

IV. Impactul juridic și legislative al propunerii

Propunerea legislativă se corelează direct cu prevederile Constituției României (art. 32 privind dreptul la învățătură și art. 50 privind protecția persoanelor cu handicap) și se încadrează în arhitectura Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023. Intrarea în vigoare la 1 septembrie 2027 va impune actualizarea Ordinului Ministrului Educației privind regulamentul de organizare și funcționare a CJRAE/CMBRAE și adoptarea standardelor naționale privind baza materială și camerele-resursă.

V. Consultările purtate

Propunerea legislativă răspunde solicitărilor repetate ale structurilor asociative ale părinților, ale organizațiilor neguvernamentale din domeniul drepturilor copiilor cu dizabilități și ale federațiilor sindicale reprezentative din învățământul preuniversitar. Măsurile privind reducerea normei la 250 de copii/consilier și introducerea asistentului didactic vin în întâmpinarea doleanțelor partenerilor sociali exprimate în cadrul Consiliului Economic și Social (CES).

VI. Activități de informare publică și elaborare

Inițiativa a făcut obiectul unei campanii derulate în mediul online de către reprezentanți ai Partidului Oamenilor Tineri în perioada premergătoare sesiunii parlamentare septembrie-decembrie 2026. De asemenea, persoanele interesate au avut posibilitatea de a transmite punctele lor de vedere prin intermediul platformelor de social media.

Față de cele prezentate, supunem Parlamentului României, spre dezbatere și adoptare, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar.

Inițiator:

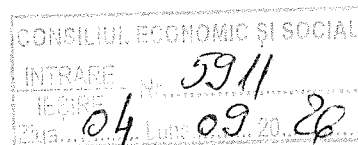
Deputat ~~Maria~~ GERNIT

PARTIDUL OĂMENILOR TINERI

Propunere legislativă

Lepos lubini I

[illegible]

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTATILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, „ Legea Iubirii I ”

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. I. – Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 , publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 05 iulie 2023, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 67, alineatul (5) după litera g) se introduce o nouă literă, litera g¹), cu următorul cuprins:

„g¹) CNEI prin CJRAE/CMBRAE asigură un post de profesor-consilier școlar pentru fiecare unitate de învățământ preuniversitar sau pentru un număr de maximum 250 de beneficiari primari, în vederea identificării timpurii a dificultăților de dezvoltare, furnizarea consilierii psihopedagogice, sprijinului emoțional, orientării școlare și profesionale, precum și pentru facilitarea parteneriatului cu familia și cadrele didactice în procesul de integrare a beneficiarilor primari cu cerințe educaționale speciale (CES).”

2. La articolul 67, alineatul (5) după litera k) se introduce o nouă literă, litera k¹), cu următorul cuprins:

„(k¹) asigurarea accesului gratuit și obligatoriu al personalului didactic de predare din învățământul antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial și liceal la programe acreditate de formare continuă axate pe identificarea timpurie a semnelor specifice cerințelor educaționale speciale (CES), observarea dificultăților de dezvoltare și adaptare, aplicarea strategiilor educaționale diferențiate și elaborarea măsurilor de sprijin individualizat pentru beneficiarii primari.”

3. La articolul 67, alineatul (5) după litera n) se introduce o nouă literă, litera o), cu următorul cuprins:

”o) dezvoltarea și implementarea unor strategii educaționale pentru integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în colectivul clasei, prin adaptarea metodelor de predare, promovarea cooperării între elevi și dezvoltarea unui climat educațional bazat pe respect și sprijin reciproc.”

4. Alineatul (9) al articolului 67 se modifică și va avea următorul conținut:

”(9) Ministerul Educației, în colaborare cu instituțiile abilitate, elaborează standarde privind asigurarea bazei materiale necesare integrării copiilor cu CES în unitățile de învățământ preuniversitar de masă, inclusiv cu privire la dotarea obligatorie a camerelor-resursă, cabinetelor de consiliere psihopedagogică, cabinetelor de logopedie, spațiilor de stimulare și reglare senzorială, precum și a echipamentelor educaționale adaptate și tehnologiilor asistive. Standardele se adoptă prin ordin al ministrului educației.”

5. La articolul 67, după alineatul (11) se introduce un nou alineat, alineatul 11¹, cu următorul cuprins:

„(11¹) a) unitățile de învățământ preuniversitar au obligația de a asigura identificarea timpurie a beneficiarilor primari care prezintă dificultăți de dezvoltare, adaptare școlară, comunicare, comportament sau învățare, în vederea furnizării imediate a măsurilor de sprijin educațional și psihopedagogic.

b) identificarea dificultăților menționate la lit. a) se realizează prin evaluare psihopedagogică internă, organizată la nivelul unității de învățământ de către cadrul didactic al grupei/clasei împreună cu profesorul-consilier școlar, având valabilitate strict operațională în cadrul unității școlare. Acordarea sprijinului educațional intern inițial nu poate fi condiționată de prezentarea prealabilă a certificatului de încadrare în grad de handicap sau a certificatului de orientare școlară/profesională emis de CJRAE/CMBRAE.”

6. La articolul 69, după alineatul (9) se introduce un nou alineat, alineatul 9¹, cu următorul cuprins:

„(9¹) În funcție de nivelul de sprijin stabilit prin Planul Educațional Individualizat (PEI), pentru un număr de 2-4 beneficiari primari cu cerințe educaționale speciale integrați în aceeași clasă/grupă din învățământul de masă și care necesită sprijin intensiv în desfășurarea activităților didactice, se asigură încadrarea unui asistent didactic pentru sprijin educațional.

7. Alineatul (12) al articolului 69 se modifică și va avea următorul conținut:

”(12) Evaluarea beneficiarilor primari se realizează corespunzător nivelului de vârstă și de școlarizare. În situația în care cadrul didactic de la grupă/clasă constată dificultăți de învățare, adaptare sau comportament, sesizează profesorul-consilier școlar. În urma evaluării psihopedagogice proprii, consilierul școlar poate transmite comisiei din cadrul CJRAE/CMBRAE propunerea motivată pentru analizarea oportunității emiterii certificatului de orientare școlară și profesională sau de reorientare între niveluri/filiere. Reevaluarea orientării școlare se poate realiza ori de câte ori evoluția copilului o impune.”

8. La articolul 69, după alineatul (17) se introduc două noi alineate, alineatul (18) și alineatul (19), cu următorul cuprins:

”(18) Beneficiarii primari cu cerințe educaționale speciale pentru care, în urma evaluării complexe, s-a stabilit necesitatea unui sprijin permanent pentru accesul și participarea la mediul educațional, beneficiază de un însoțitor permanent de specialitate, care asigură suport pentru autonomie personală, comunicare, mobilitate, autoreglare comportamentală și participare deplină la activitățile școlare și extracurriculare.

(19) În scopul prevenirii stigmatizării, a combaterii bullyingului și al asigurării unui climat incluziv bazat pe empatie și informare corectă, unitățile de învățământ preuniversitar de masă au obligația de a organiza semestrial, sesiuni periodice de informare, conștientizare și dialog pe tema cerințelor educaționale speciale (CES), structurate după cum urmează:

a) sesiuni de informare și discuții cu părinții sau reprezentanții legali ai tuturor elevilor din cadrul unității sau de la nivelul claselor, desfășurate în format

online sau offline, după posibilități, pentru asigurarea accesibilității, sub coordonarea profesorului-consilier școlar și cu participarea cadrelor didactice;

b) activități tematice și sesiuni de discuții cu elevii, desfășurate la nivelul fiecărei clase/grupe în cadrul orelor de consiliere și orientare sau al altor activități specifice, adaptate nivelului de dezvoltare și vârstei acestora, având ca obiectiv acceptarea diversității, prevenirea discriminării și sprijinirea integrării colegilor cu CES.”

9. La articolul 188, după alineatul (11) se introduce un nou alineat, alineatul (12), cu următorul cuprins:

„(12) În cadrul programelor de formare continuă obligatorii și gratuite destinate personalului didactic din învățământul preuniversitar se includ în mod obligatoriu următoarele module periodice:

- a) un modul de pregătire axat pe depistarea timpurie, screeningul primar și recunoașterea semnelor specifice cerințelor educaționale speciale (CES), precum și pe aplicarea procedurilor interne și interinstituționale de orientare și sprijin;
- b) un modul de pregătire axat pe utilizarea și integrarea tehnologiilor digitale avansate și a tehnologiilor asistive în procesul de predare-învățare-evaluare, în vederea stimulării, compensării și monitorizării funcțiilor cognitive și motorii ale beneficiarilor primari .”

10. Alineatele (9) și (10) ale articolului 207 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(9) Norma didactică a profesorului-consilier școlar corespunde unui post și se stabilește prin raportare la un număr de maximum 250 de elevi, maximum 250 de elevi și preșcolari sau maximum 250 de preșcolari. Activitățile specifice normei didactice se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației și includ în mod obligatoriu colaborarea cu asistentul social și asistentul medical comunitar/mediatorul sanitar în cadrul echipelor comunitare integrate.

(10) Norma didactică a profesorului-logoped interșcolar corespunde unui post și se stabilește prin raportare la un număr de maximum 250 de elevi, maximum 250 de elevi și preșcolari sau maximum 250 de preșcolari. Activitățile specifice normei didactice se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației.”

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 septembrie 2027.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților,
Sorin-Mihai GRINDEANU

Președintele Senatului,
Mircea ABRUDEAN

Inițiator:

Deputat ~~Maria~~ CERNIT

PARTIDUL OAMENILOR TINERI

